

Raadsvergadering : 1 juni 2026

Voorstelnummer : Z-26-169340/D/26/404995

Onderwerp : **Concept Raadsvoorstel jaarstukken 2025, eerste begrotingswijziging 2026 en Ontwerpbegroting 2027 GR GGD Groningen.**

Stadskanaal, 15 mei 2026

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen (GR GGD Groningen).
2. Kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2026 van de GR GGD Groningen.
3. Geen zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging 2026 van de GR GGD Groningen.
4. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 van de GR GGD Groningen.
5. De structurele bijdrage aan Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen vanaf 2027 met € 30.426,00 te verhogen en deze verhoging te verwerken in de programmabegroting 2027.
6. Geen zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting 2027 van de GR GGD Groningen.
7. Het dagelijks bestuur (DB) van de GR GGD Groningen met bijgaande brief te informeren over het de besluiten.

Aan de raad

Inleiding

Per 1 januari 2025 is de voormalige Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid en Zorg (GR PG&Z) gesplitst, waardoor de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen (GR GGD Groningen) en de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) als afzonderlijke regelingen verder zijn gegaan. Binnen deze regeling voerden de RIGG (jeugdhulp) en GGD Groningen (publieke gezondheid) hun taken uit. De gemeente Stadskanaal neemt sinds januari 2025 deel aan de GR GGD Groningen.

Het jaarverslag, de jaarrekening 2025, de eerste begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 GR GGD Groningen worden ter vaststelling aangeboden. Op grond van artikel 35 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) legt de GR GGD Groningen jaarlijks de jaarstukken, begrotingswijziging en de ontwerpbegroting voor aan de gemeenteraden. Hiermee kan de raad zijn kader stellende en controlerende rol uitoefenen.

Het dagelijks bestuur (DB) heeft op 26 maart 2026 ingestemd met het jaarverslag en de jaarrekening 2025, de eerste begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 van de GR GGD Groningen. Deze stukken zijn na het DB van 26 maart aan de gemeenteraden toegezonden. De definitieve jaarstukken GGD 2025 zullen op 16 april 2026 ter vaststelling worden aangeboden aan het algemeen bestuur GGD (AB).

Op de jaarstukken 2025 kan geen zienswijze worden ingediend, maar gemeenteraden kunnen deze stukken desgewenst betrekken bij de beraadslagingen over de gemeentelijke financiële kaders (overeenkomstig artikel 34, lid 3 Wgr).

Op de begrotingswijziging 2026 en de ontwerpbegroting 2027 heeft de raad de gelegenheid om vóór 19 juni 2026 een zienswijze in te dienen.

In 2025 stond de GR GGD Groningen voor belangrijke ontwikkelingen. De GGD had te maken met druk op de taakuitvoering van de jeugdgezondheidszorg en de maatregelen die zijn genomen om de beschikbare middelen en de wettelijke verplichtingen binnen het programma 'Gezond en veilig opgroeien' zoveel mogelijk in balans te brengen. Verder was 2025 het jaar van de ontvlechting van de ICT van de GGD uit de gemeente Groningen die per 31 december 2025 grotendeels is gerealiseerd. Ten slotte is in 2025 met de besluitvorming in het Algemeen Bestuur een traject afgerond om te komen tot structurele bezuiniging op GGD Groningen. Die bezuiniging € 397.000,00 betreft de begroting 2026 en verder.

Beoogd direct en langjarig effect

De raad kennis te laten nemen van het jaarstukken 2025, de eerste begrotingswijziging 2026 en de Ontwerpbegroting 2027 en de financiële verwerking van de effecten van de GR GGD Groningen.

Argumenten

1.1 *Kennis te nemen van de jaarstukken 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen (GR GGD Groningen).*

Op 26 maart 2026 zijn het jaarverslag en de jaarrekening 2025 vastgesteld door het (DB) GR GGD Groningen. De jaarrekening 2025 geeft een helder en volledig beeld van de uitvoering van de taken van GGD Groningen.

Het positieve jaarresultaat van € 194.000 over 2025 (zie zomerbrief 2025) wijkt af van eerdere verwachtingen en het eerder verwachte negatieve resultaat van € 500.000 bleef uit. Dit positieve resultaat was het gevolg van het besluit om de ontvlechting van de ICT te bekostigen uit de Algemene Reserve. Omdat de implementatie later in het jaar heeft plaatsgevonden dan de originele planning was, zijn nog niet alle kosten voor dit project gemaakt. Bovendien is de COVID-vaccinatiecampagne in het laatste kwartaal van 2025 erg succesvol verlopen, waardoor er een enorm positief resultaat is ontstaan. Dit samen maakt dat het resultaat positief is in plaats van € 500.000,00 negatief.

Het positieve resultaat over 2025 is incidenteel en maskeert structurele knelpunten in de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Binnen het programma *Gezond en Veilig Opgroeien* is in 2025 een overschrijding van € 338.000,00 ontstaan doordat de personele bezetting eind 2024 hoger lag dan formatief beschikbaar was. Ondanks strak bijsturen, is deze negatieve startpositie in 2025 blijven doorwerken. De bezetting is inmiddels passend, maar omdat het beginpunt negatief was, leidt dat ook in 2025 tot een overschrijding. Tegelijkertijd blijkt de inwonersbijdrage voor de basisdienstverlening JGZ structureel onvoldoende om de noodzakelijke formatie te financieren. Hierdoor konden ziekteverzuim en uitval niet worden opgevangen, is dienstverlening afgeschaald en is facultatieve zorg niet geleverd, wat ook tot lagere inkomsten heeft geleid. Daarnaast bestaat onzekerheid door het risico dat het rijk COVID-gerelateerde voordelen kan terugvorderen. Gezien de mondelinge toezeggingen die er zijn geweest, wordt de kans klein geacht dat het risico zich voordoet.

De overige deelprogramma's realiseren een overschot dankzij een sterke groei in opdrachten van derden, met name op tuberculosebestrijding en seksuele gezondheid, die efficiënt binnen de beschikbare vergoedingen zijn uitgevoerd.

De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven bij de jaarstukken 2025.

Op de jaarstukken 2025 kan geen zienswijze worden ingediend, maar gemeenteraden kunnen deze stukken desgewenst betrekken bij de beraadslagingen over de gemeentelijke financiële kaders (overeenkomstig artikel 34, lid 3 Wgr).

Risico:

Risico's: Het positieve resultaat over 2025 is incidenteel en maskeert structurele knelpunten in de JGZ. De negatieve startpositie uit 2024 werkt door in 2025, het aanhoudend ziekteverzuim en gebrek aan middelen om uitval op te vangen hebben geleid tot het afschalen van dienstverlening. Daarnaast bestaat risico op terugvordering van COVID-middelen.

2.1 Kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2026 van de GR GGD Groningen.

In het kader van het Ravijnjaar 2026 heeft het DB van de Gemeenschappelijke Regeling Publieke Gezondheid en Zorg (GR PG&Z) de GGD Groningen in 2024 opdracht gegeven om bezuinigingsscenario's uit te werken. Op 16 oktober 2025 heeft het AB besloten tot structurele bezuinigingen. Omdat de ontwerpbegroting 2026 al was vastgesteld, worden de financiële gevolgen via begrotingswijzigingen verwerkt. Deze wijzigingen beïnvloeden de inwonersbijdrage en worden daarom gelijktijdig met de jaarrekening 2025 en de ontwerpbegroting 2027 ter zienswijze aan de gemeenteraden voorgelegd, zodat een integrale afweging mogelijk is

In 2025 is een uitgebreid traject doorlopen om te bepalen hoe de GGD Groningen kan bijdragen aan de gemeentelijke bezuinigingsopgave. Het structurele effect (€ 397.000,00) hiervan wordt opgenomen in de meerjarenbegroting 2027-2030. In 2026 kan een deel van de maatregelen al worden ingeboekt, maar voor één maatregel is een eenmalige bijdrage nodig om tot structurele besparing te komen. Hierdoor is het netto-effect in 2026 nog geen daadwerkelijke bezuiniging. De volgende maatregelen zijn verwerkt in de begrotingswijziging:

1. Verhogen tarieven Reizigersadviesing, € 100.000,00.

Reizigersadviesing is een commerciële taak en dat geeft GGD Groningen de mogelijkheid zelf tarieven vast te stellen voor de producten. Door de tarieven te verhogen, is er minder inwonersbijdrage benodigd binnen het programma Gezondheid beschermen en bevorderen.

2. Digitaal dossier Jeugdgezondheidszorg, € 333.000,00.

Het digitaal dossier dat in de jeugdgezondheidszorg (JGZ) wordt gebruikt, wordt in 2026 opnieuw aanbesteed. Implementatie en doorontwikkeling van het nieuwe systeem vindt plaats in 2027. Uit gelijksoortige aanbestedingen van andere GGD'en in het land, blijkt dat het waarschijnlijk is dat er vanaf 2027 een ruime structurele besparing zal ontstaan van € 100.000,00 per jaar. Dit vergt wel een incidentele last in 2026 van € 333.000,00. De overige lasten van €367.000 worden uit eigen begroting gedekt. Het bedrag van € 700.000,00 is een maximum voor het project.

3. Bijdrage regiofunctie consultatiebureau, € 131.797,00

In het verleden werd een inwonersbijdrage ingezet om vier Consultatiebureau locaties als regio-locaties te kunnen gebruiken met kantoorfunctie. De huidige werkwijze sluit niet meer bij de constructie aan waarbij elke gemeente (financieel) verantwoordelijk is voor de eigen consultatiebureau locaties. Er zal geen inwonersbijdrage meer worden toegekend aan deze locaties. De inwonersbijdrage wordt hierdoor met €131.797,00 verlaagd op het programma Gezond en veilig opgroeien.

4. Eén klantengang € 32.500,00

De GGD Groningen is bezig met het onderzoeken hoe de manier van contact vinden met de GGD kan veranderen. De verwachting is dat binnen dit project een besparing oplopend tot € 65.000,00 vanaf 2027 gevonden kan worden. In 2026 zal dit tot een besparing van € 32.500,00 leiden.

Leden van het AB hebben aangegeven dat het ravijnjaar nog niet volledig van tafel is, maar slechts is opgeschoven met 2 of 3 jaar. De ontwikkelingen op dit gebied worden gemonitord. Ondanks dat er formeel nog niet is ingestemd door de gemeenteraden, handelt de GGD als ware de begrotingswijziging is vastgesteld. Zo is het project van aanbesteding gestart en zijn de tarieven al verhoogd.

ICT-ontvlechting

Het effect van de ICT-ontvlechting van de gemeente Groningen is meegenomen in de eerste begrotingswijziging 2026. In 2025 is besloten om dit incidenteel te dekken uit de Algemene Reserve. Vanaf 2026 kan de Algemene Reserve weer aangezuiverd worden wegens een overschot dat ontstaat vanuit de ontvlechting. Dat betekent dat de lasten voor ICT met € 125.000,00 zijn verlaagd en een gelijke toevoeging aan de Algemene Reserve wordt begroot.

Op 19 december 2025 heeft het AB besloten tot een extra bijdrage voor het versterken van secretariaat binnen de GR GGD Groningen. De huidige bijdrage van € 55.000,00 was niet kostendekkend voor de gemeente Groningen. Daarom wordt er een bedrag van € 30.000,00 toegevoegd aan de begroting 2026.

3.1 Geen zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging 2026 van de GR GGD Groningen.

De eerste begrotingswijziging 2026 geeft beleidsinhoudelijk geen aanleiding om de raad voor te stellen een zienswijze in te dienen. Met de eerste begrotingswijziging 2026 is er sprake van voordelen en nadelen vanwege verruimingsmaatregelen in 2026, zie onderstaand schema:

Verruimingsmaatregelen 2026	voordelen	nadelen
Reizigersadvisering	€ 100.000,00	
Consultatiebureau locaties	€ 131.797,00	
Eén klantengang	€ 32.500,00	
Digitaal dossier jeugdgezondheidszorg		€ 333.000,00
Versterken secretariaat GR GGD - gemeente Groningen		€ 30.000,00
Totaal	€ 264.297,00	€ 363.000,00

Voor gemeenten is het nadeel een bedrag van € 98.703,00 in 2026. Hoewel de begroting 2026 wordt aangepast en de inwonersbijdrage in 2026 gaat van een bedrag van € 1.121.617,00 naar een bedrag van € 1.126.872,00, wordt op dit moment geen aanvullende gemeentelijke bijdrage voor het bedrag van € 98.703,00 voor 2026 vastgelegd. Of een extra bijdrage nodig is, hangt samen met de voortgang en eventuele meerkosten van de implementatie van het digitaal dossier JGZ. De GGD monitort dit nauwgezet en zal via de reguliere P&C-rapportages tijdig aangeven wanneer financiële bijsturing of een aanvullende bijdrage van gemeenten noodzakelijk blijkt.

Mocht een extra bijdrage nodig zijn, dan betekent dit voor de gemeente Stadskanaal voor de eerste begrotingswijziging 2026 een nadeel voor een bedrag van maximaal € 5.255,00 in 2026.

4.1 Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 van de GR GGD Groningen.

Op 18 december 2025 heeft het algemeen bestuur GGD Groningen ingestemd met de uitgangspunten voor de ontwerpbegroting GGD Groningen 2027. Daarnaast is de (gewogen) indexatie vastgesteld op 4,28 % voor 2027. In de uitgangspunten zijn een aantal voorstellen meegenomen die zijn verwerkt in deze begroting:

Bezuinigingen 2026

De bezuinigingsvoorstellen leiden tot een verlaging van de inwonersbijdrage van € 414.000,00 (na indexatie) in 2027. Deze structurele maatregel maakt integraal deel uit van deze ontwerpbegroting 2027. Dit is verwerkt over de verschillende deelprogramma's.

Uitbreiding secretariaat GR GGD

De dekking voor de kosten van het secretariaat en voorzitterschap was niet voldoende. Daarom is er € 36.000,00 toegevoegd aan de begroting.

Uitbreiding bedrijfsvoering

Bij de uitgangspunten is gevraagd om uitbreiding op bedrijfsvoering, ter dekking van een extra medewerker op financiën en control resp. communicatie en informatiebeveiliging. Dit betekent een uitzetting van de inwonersbijdrage van €150.000.

Wel zijn er veel (onzekere) ontwikkelingen. Denk hierbij aan de financiële effecten van het coalitieakkoord Aan de slag. De al dan niet voortzetting van financiering van GGD-taken vanuit bepaalde onderdelen van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en AZWA, versterking infectieziektebestrijding en covid-vaccinatiecampagnes, samenwerking GGD'en 3Noord (Drenthe, Fryslân en Drenthe), toekomst vaccinatiestelsel, vaccinatieregiecentrum, ICT-ontwikkelingen, gezamenlijke huisvesting Veiligheidsregio Groningen/GGD Groningen, uitkomsten cao-onderhandelingen en de gemeenteraadsverkiezingen 2026.

Mochten financiële effecten voor 2027 aan de orde zijn, dan worden deze via een begrotingswijziging later alsnog in de begroting 2027 verwerkt.

Jeugdgezondheidszorg

De organisatie, en met name de JGZ, staat onder toenemende druk door krappe formatie, hoge werkdruk en olopend verzuim. Met deze ontwerpbegroting zet de GGD een stap richting een toekomstbestendige JGZ, waarbij de focus verschuift van het oplossen van knelpunten binnen bestaande middelen naar het duurzaam versterken van de gehele keten. In de eerste kwartalen van 2026 worden, samen met bestuur en gemeenten, scenario's uitgewerkt voor een structurele aanpak die aansluit bij de wettelijke taken en de gewenste kwaliteit en continuïteit.

Om deze noodzakelijke versterking van de jeugdgezondheidszorg zorgvuldig en doelgericht te geven, is voor een half jaar een interim-adjunct-directeur JGZ aangesteld. Deze tijdelijke bestuurlijke inzet richt zich op het verder ontwikkelen van het GGD-beleid op het gebied van gezondheidsbevordering en advisering voor kinderen en jongeren, passend bij onze gezamenlijke ambitie om alle jeugdigen in Groningen gelijke kansen te bieden. Rond de zomer volgt een doorontwikkelplan met scenario's voor de langere termijn. Het is daarom logisch dat deze scenario's niet in deze ontwerpbegroting worden opgenomen, maar op een later moment worden gepresenteerd.

Deze ontwerpbegroting fungeert daarmee niet alleen als financieel kader, maar ook als richtinggevend document voor de verdere ontwikkeling van GGD Groningen in een periode van organisatorische versterking en maatschappelijke opgaven.

Risico

In 2025 is gebleken dat met de huidige inwonersbijdrage de basisdienstverlening niet volledig uitgevoerd kan worden. Het gevolg is dat er lokaal, dan wel regionaal, afgeschaald is in de dienstverlening. De totale discrepantie tussen een volledige dienstverlening volgens de richtlijnen en de inwonersbijdrage is € 1.200.000. Bij de ontwerpbegroting 2027 worden er verschillende scenario's voorgelegd aan het Algemeen Bestuur, om te bepalen hoe om te gaan met de discrepantie.

Indexatie 2027

De indexatie voor 2027 bedraagt 4,28%. In de ontwerpbegroting 2027 is in bijlage 1 de opbouw van de indexatie opgenomen.

De begroting is inhoudelijk degelijk, realistisch en sluit aan bij bestaand beleid. Voor 2027 houdt dit in dat er een inwonersbijdrage van € 1.157.298,00 is voor de gemeente Stadskanaal.

Tabel inwonersbijdrage GR GGD Groningen	2026	2027	Benodigde Bijstelling
1a Gezond en veilig opgroeien en JGZ	€ 873.500,00	€ 905.955,00	€ 32.455,00
1b Gezondheid beschermen en bevorderen	€ 158.200,00	€ 158.143,00	€ -57,00
1c Adviseren over gezonde wijken en steden	€ 89.900,00	€ 93.201,00	€ 3.301,00
Subtotaal GR GGD Groningen	€ 1.126.872,00	€ 1.157.298,00	€ 30.426,00

De inwonersbijdrage behoort tot de lagere tarieven in Nederland. Ondanks de lage bijdrage voert GGD Groningen een breed takenpakket uit met een relatief kleine organisatie (circa 450 GGD-professionals).

5.1 *In te stemmen met het verhogen van de structurele bijdrage aan Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen met € 30.426,00.*

In de begroting is structureel rekening gehouden met een inwonersbijdrage van € 1.157.298,00. De inwonersbijdrage gebaseerd op de ontwerpbegroting GR GGD Groningen 2027 is € 30.426,00 hoger dan de geraamde structurele bijdrage in de begroting. Voorgesteld wordt om deze structurele financiële gevolgen te verwerken bij de begroting 2027.

6.1 *Geen zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting 2027 van de GR GGD Groningen.*

De Ontwerpbegroting 2027 van de GR GGD Groningen geeft beleidsinhoudelijk geen aanleiding om de raad voor te stellen een zienswijze in te dienen. Voor GGD Groningen staat 2027 in het teken van continuïteit én noodzakelijke vernieuwing. De organisatie opereert in een dynamische context waarin politieke, maatschappelijke en financiële ontwikkelingen elkaar in hoog tempo opvolgen.

Aanpak/uitvoering/voortgang

Het besluit van de raad zal aan de GR GGD Groningen worden meegedeeld, met bijgevoegde conceptbrief.

Communicatie

Niet van toepassing.

Juridische consequenties

Op grond van artikel 35, lid 1 van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over eerste begrotingswijziging 2026 en op de ontwerpbegroting 2027.

Kosten, baten, dekking en subsidies

Jaarstukken 2025 GR GGD Groningen

De jaarrekening 2025 van de GGD sluit met een voordeel van € 194.000,00. Voor de gemeentelijke P&C – documenten heeft dit geen directe gevolgen.

Eerste begrotingswijziging 2026

Het financieel effect, gemoeid met deze eerste begrotingswijziging 2026 GR GGD Groningen, betreft voor onze gemeente een incidentele extra (inwoners)bijdrage van € 5.255,00. De extra bijdrage wordt verwerkt in de jaarrekening 2026.

Ontwerpbegroting 2027 gr GGD Groningen

Voor 2027 is de inwonersbijdrage € 1.157.298,00. In de gemeentelijke begroting is structureel rekening gehouden met een inwonersbijdrage van € 1.121.617,00. De inwonersbijdrage ontwerpbegroting GR GGD Groningen 2027 is € 35.681,00 hoger dan de geraamde structurele bijdrage in de gemeentelijke begroting 2026.

Standpunt Participatieraad, commissies en/of OR

Niet van toepassing.

Bijlagen

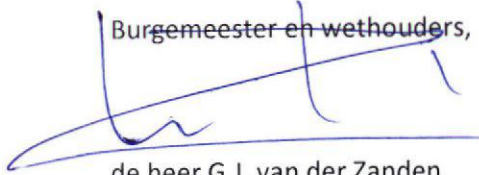
Bijlage 1. Jaarrekening en jaarverslag 2025 GR GGD Groningen.

Bijlage 2. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2027 en jaarstukken 2025 GR GGD Groningen.

Bijlage 3. Eerste Begrotingswijziging 2026 GR GGD Groningen.

Bijlage 4. Ontwerpbegroting 2027 GR GGD Groningen.

Burgemeester en wethouders,

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester

De raad van de gemeente Stadskanaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 15 mei 2026, nr. Z-26-169340/D/26/404995;

besluit:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2025 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen.
2. Kennis te nemen van de eerste begrotingswijziging 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen.
3. Geen zienswijze in te dienen op de eerste begrotingswijziging 2026 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen.
4. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen.
5. In te stemmen met het verhogen van de structurele bijdrage aan Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen met € 30.426,00 en deze te verwerken in de programmabegroting 2026.
6. Geen zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting 2027 van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen
7. Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Groningen met bijgaande brief te informeren over het besluit.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 1 juni 2026.

De raad,

mevrouw W.J. Onrust
raadsgriffier